

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Протоколом Загальних Зборів
Товариства з обмеженою відповідальністю

«АЛЬФАФІНАНС»

від 03 жовтня 2022 р.

«ЗАСВІДЧЕНО»

Директор

ТОВ «АЛЬФАФІНАНС»

А.В.Глушковський

**Положення про систему управління ризиками
ТОВ «АЛЬФАФІНАНС»**

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про систему управління ризиками в ТОВ «АЛЬФАФІНАНС» (далі-Товариство) є документом, який закріплює основні принципи і стандарти організації та функціонування системи ризик - менеджменту у Товаристві.

1.2. Положення про систему управління ризиками в ТОВ «АЛЬФАФІНАНС» (далі-Положення) має за ціль забезпечення ефективного управління, прийняття керівниками Товариства узгоджених рішень, підвищення відповідальності, уникнення конфлікту інтересів, а також підвищення надійності надавачів фінансових послуг і захисту інтересів клієнтів та споживачів фінансових послуг, які надаються Товариством.

1.3. Положення визначає систему відносин власниками Товариства його менеджерами, клієнтами та споживачами фінансових послуг,- (далі споживачі) в частині управління ризиками і закріплює базові положення та стандарти щодо ризиків для забезпечення безпечності та надійності, а також підвищення вартості Товариства.

1.4. Метою Положення є формування та впровадження у повсякденну практику Товариства належних норм та найкращої практики управління ризиками і забезпечення внутрішніх і регламентованих законодавством вимог щодо управління ризиками.

1.5. Положення базується на чинному законодавстві України, яке регулює діяльність небанківських фінансових установ та товариств з обмеженою відповідальністю:

- ЗУ Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю 275-VIII. від 06.02.2018 (ЗУ про Товариства);
- ЗУ «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг». № 2664-III 12.07.2001. (ЗУ про фінансові послуги);
- ЗУ «Про платіжні послуги» № 1591-IX від 30.06.2021 (ЗУ про платіжні послуги);
- Положення про ліцензування та реєстрацію надавачів фінансових послуг та умови провадження ними діяльності з надання фінансових послуг, ПП НБУ від 24 грудня 2021 року № 153 (далі – Положення про ліцензування),

а також «Концепції побудови систем корпоративного управління, управління ризиками, внутрішнього контролю в небанківських фінансових установах та небанківських фінансових групах» Національного банку України, та використанні проектних та діючих методичних рекомендаціях щодо організації системи управління ризиками в надавачах фінансових послуг, щодо управління операційним ризиком (у тому числі кіберризиком та безперервністю діяльності) та забезпечення зберігання інформації про клієнтів об'єктами платіжної інфраструктури іншими документами

1.6. Товариство створює комплексну, адекватну та ефективну систему управління ризиками, яка відповідає таким принципам:

ефективність – забезпечення об'єктивного визначення величини ризиків Товариства та повноти заходів щодо управління ризиками з оптимальним використанням фінансових ресурсів, персоналу та інформаційних систем щодо управління ризиками;

своєчасність – своєчасне (на ранній стадії) виявлення, вимірювання, моніторинг, контроль, звітування та пом'якшення всіх суттєвих ризиків на всіх організаційних рівнях;

структурованість – чіткий розподіл функцій, обов'язків і повноважень з управління ризиками та відповідальності згідно з таким розподілом між усіма структурними підрозділами, працівниками надавача фінансових послуг та розмежування (відокремлення) функції контролю від здійснення операцій, що передбачає уникнення ситуації, за якої одна й та сама особа здійснює операції Товариства, які генерують ризик, та виконує функції контролю за ними;

комплексність – охоплення системою управління ризиками всіх видів діяльності надавача фінансових послуг на всіх організаційних рівнях та в усіх його структурних підрозділах;

пропорційність, адекватність – відповідність системи управління ризиками бізнес-моделі Товариства, його розміру, видам здійснюваної ним діяльності, групі суспільної важливості, комплексності та складності його діяльності, операцій;

незалежність – виключення можливості впливу на систему управління ризиками та осіб, які відповідальні за її здійснення;

конфіденційність – обмеження доступу до інформації, яка має бути захищеною від несанкціонованого ознайомлення.

1.7. Нормами цього Положення зобов'язані керуватись усі органи управління, підрозділи та працівників Товариства при виконанні своїх обов'язків.

1.8. Терміни, які використовуються в Положенні означають:

- 1) агрегування даних щодо ризиків – виявлення, збір та оброблення даних про ризики, включаючи класифікацію, сегментацію, об'єднання чи розбивку даних про ризики, з урахуванням вимог щодо складання звітності про ризики, що дає змогу оцінити діяльність надавача фінансових послуг з урахуванням ризик-апетиту;
- 2) бізнес-процес – сукупність взаємопов'язаних або взаємодіючих видів діяльності, спрямованих на створення певного продукту або послуги;
- 3) валідація моделі – перевірка відповідності даних, одержуваних в процесі машинної імітації, реальному ходу явищ, для опису яких створена модель;
- 4) внутрішні документи – затверджені документи, які поширюють свою дію на внутрішньогосподарські відносини Товариства, включаючи політики за окремими напрямками діяльності, положення, інструкції, методики, правила, стратегії, розпорядження, рішення, накази або документи розроблені в іншій формі, які, серед іншого, регулюють питання щодо організації та функціонування системи корпоративного управління та внутрішнього контролю в Товаристві з урахуванням вимог цього Положення;
- 5) ідентифікація ризиків -передбачає виявлення ризиків, які можуть мати вплив на діяльність Товариства;
- 6) інформаційна система управління ризиками – сукупність технічних засобів, методів і процедур, що забезпечують реєстрацію, зберігання, оброблення, моніторинг і своєчасне формування достовірної інформації для звітування (інформування), аналізу та прийняття своєчасних та адекватних управлінських рішень щодо управління ризиками;
- 7) керівники(менеджери) Товариства – директор Товариства (керівник та члени виконавчого органу Товариства), його заступники та керівники функціональних підрозділів;
- 8) клієнт - фізична особа (у тому числі споживач фінансових послуг), яка отримує або має намір отримати фінансову послугу;
- 9) конфлікт інтересів – наявні або потенційні суперечності між особистими інтересами і посадовими чи професійними обов'язками працівника Товариства, що можуть вплинути на добросовісне виконання ним своїх повноважень, об'єктивність та неупередженість прийняття заходів або рішень;
- 10) ключові особи - особи, які не є керівниками, та відповідальні за здійснення ключових функцій у заявнику або надавачі фінансових послуг:

- внутрішній аудитор (штатний працівник, на якого покладена функція проведення внутрішнього аудиту, або керівник структурного підрозділу, відповідального за проведення внутрішнього аудиту);
 - головний комплаєнс-менеджер [керівник підрозділу з контролю за дотриманням норм (комплаєнс) або особа, на яку покладена функція такого підрозділу];
 - головний ризик-менеджер (керівник підрозділу з управління ризиками або особа, на яку покладена функція такого підрозділу);
- 11) ключові процеси - дії/операції/завдання, що виконуються структурними підрозділами/окремими працівниками Товариства /інформаційними системами, що мають безпосередній та істотний вплив на досягнення цілей діяльності Товариства, порушення здійснення контрольних заходів щодо яких може завдати істотних збитків Товариству або його клієнтам та/або може призвести до порушення вимог законодавства України;
 - 12) комплаєнс менеджер – керівник (працівник) Товариства, який забезпечує виконання функцій з управління комплаєнс-ризиком, визначених законодавством, нормативно-правовими актами, ринковими стандартами, правилами добросовісної конкуренції, правилами корпоративної етики, виникнення конфлікту інтересів, а також внутрішніми документами Товариства, дія яких поширюється на Товариство;
 - 13) корпоративне управління - система відносин між учасниками, органами управління, керівниками Товариства та іншими зацікавленими особами, яка забезпечує організаційну структуру та механізми, через які визначаються цілі Товариства, способи досягнення цих цілей, а також здійснюється моніторинг їх виконання. Корпоративне управління визначає спосіб розподілу повноважень і відповідальності між органами управління, а також способи прийняття ними рішень;
 - 14) ліміт ризику – обмеження, установлені надавачем фінансових послуг для контролю величини ризиків, на які він наражається протягом своєї діяльності з метою дотримання допустимого рівня ризику;
 - 15) посадові особи – керівники та ключові особи;
 - 16) пом'якшення ризиків – комплекс заходів, спрямованих на зменшення ймовірності прояву ризику та/або зменшення впливу ризику на результати діяльності надавача фінансових послуг;
 - 17) прийняття ризиків – утримання ризиків на рівні, що перебуває в межах визначеної надавачем фінансових послуг схильності до ризиків або ризик-апетиту та не створює загрози для інтересів учасників Товариства та його фінансового стану;
 - 18) профіль ризику – визначення загального рівня вразливості до ризиків, який здійснюється до прийняття заходів для мінімізації ризику, або залишкової вразливості до ризику, яка визначається після застосування заходів для мінімізації ризику, в агрегованому вигляді та в розрізі суттєвих видів ризиків, проведена щонайменше щорічно на підставі поточних або прогнозних припущень;
 - 19) ризик-апетит, або схильність до ризику – сукупна величина за всіма видами ризиків, визначених наперед та в межах допустимого рівня ризику, щодо яких Товариство приймає рішення про доцільність/необхідність їх утримання з метою досягнення його стратегічних цілей та виконання бізнес-плану;
 - 20) система управління ризиками (СУР) – сукупність належним чином задокументованих і затверджених політик, методик і процедур управління ризиками, які визначають порядок дій, спрямованих на здійснення систематичного процесу виявлення, вимірювання, моніторингу, контролю, звітування та пом'якшення щонайменше всіх суттєвих ризиків згідно з цим Положенням, притаманних діяльності Товариству;
 - 21) стрес-сценарій – опис можливого розвитку подій (обставин) унаслідок впливу різних факторів ризиків, виникнення яких може завдати шкоди фінансовому стану та/або ліквідності, та/або впливу на виконання вимог до платоспроможності надавача фінансових послуг;
 - 22) стрес-тестування – метод вимірювання потенційного впливу ризику як величину збитків, що можуть стати наслідком шоківих змін різних факторів ризику (включаючи курси іноземних

валют, процентні ставки та/або інші фактори), які відповідають виключним (екстремальним), але ймовірним подіям;

- 23) уникнення ризику – відмова від здійснення певних операцій або припинення ділових відносин, які наражають надавача фінансових послуг на ризик;
- 24) фактор ризику – обставина, що сприяє/може передувати виникненню ризику, певна загроза або вразливість, яка існує в діяльності надавача фінансових послуг.

Інші терміни, які вживаються в цьому Положенні застосовуються у значенні законів України та нормативних документів з питань регулювання ринків фінансових послуг.

II. ЗАГАЛЬНІ КОНЦЕПЦІЇ РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ

2.1. Визнання Товариством понять щодо ризику та збитків.

2.2. Ризик (з точки зору Товариства) - це потенційна можливість недоотримання доходів або зменшення ринкової вартості капіталу Товариства внаслідок несприятливого впливу зовнішніх або внутрішніх факторів. Такі збитки можуть бути прямими (втрата доходів або капіталу) чи непрямими (накладення обмежень на здатність організації досягати своїх бізнес-цілей). Зазначені обмеження стримують здатність Товариства здійснювати свою поточну діяльність або використовувати можливості для розширення бізнесу.

2.3. Толерантність до ризику (визначення рівня допустимого ризику) - це визначення того рівня ризику, на який Товариство погоджується йти для досягнення мети його діяльності та виконання його стратегічних завдань.

2.4. Прийнятний рівень ризиків для Товариства в звичайних умовах визначається на рівні, який би забезпечував:

- дотримання, встановлених Національним банком України, обов'язкових нормативів;
- операція (вид діяльності) зберігає свою економічну доцільність, тобто втрати мають місце, але вони менше очікуваного прибутку.

2.5. Допустимий рівень ризику – максимальна величина ризику, яку Товариство у змозі прийняти за всіма видами ризиків з огляду на здатність адекватно та ефективно управляти ризиками, а також з урахуванням обмежень, встановлених законодавством;

2.6. За видами ризиків, кількісний вимір яких прямо не передбачається економічними нормативами та іншими нормативними обмеженнями (операційний, ризик репутації, юридичний ризик, стратегічний ризик) прийнятність ризику визначається на помірному рівні з політикою щодо максимально можливого зниження витрат.

2.7. Граничний припустимий ризик відповідає рівню втрат, рівному розрахунковому прибутку від операції (виду діяльності).

2.8. Критичний ризик – характеризується можливістю втрат, що свідомо перевищують очікуваний прибуток і в максимумі можуть привести до втрати (невідшкодування) всіх вкладених коштів.

2.9. Катастрофічний ризик представляє втрати, що по своїй величині перевершують критичний рівень і в максимумі можуть досягати величини, рівній майновому стану Товариства. Катастрофічний ризик здатний привести до краху, банкрутства, закриття і розпродажу майна Товариства.

2.10. До зовнішніх ризиків належать ризики, які виникають у зовнішньому щодо Товариства середовищі і безпосередньо не залежать від його діяльності. Це політичні, правові, соціальні та загальноекономічні ризики, що виникають у разі загострення економічної кризи в країні, політичної нестабільності, війни, заборони на платежі за кордон, консолідації боргів, запровадження ембарго, скасування ліцензій, стихійного лиха (пожежі, повені, землетруси), приватизації, націоналізації, неадекватного правового регулювання та ін. Вплив зовнішніх ризиків на результативність роботи Товариства вкрай високий, управління цими ризиками найскладніше, а іноді й неможливе. Для їх оцінювання застосовують в основному логічні методи аналізу.

2.11. До внутрішніх ризиків належать ризики, що виникають безпосередньо у зв'язку з діяльністю Товариства. Що ширше коло клієнтів, партнерів, зв'язків Товариства, операцій, послуг, то більше внутрішніх ризиків супроводжує його роботу. Порівняно із зовнішніми внутрішні ризики краще піддаються ідентифікації та квантифікації.

2.12. Квантифіковані ризики, тобто ризики які піддаються кількісному оцінюванню і метою управління ними є оптимізація їх рівня, наявна залежність між ризиками та доходами (фінансові ризики).

- 2.13. Неквантифіковані ризики, які не піддаються кількісному оцінюванню, відсутня залежність між ризиком і доходами (не фінансові ризики).
- 2.14. Очікувані збитки - збитки, про які керівництво Товариства знає або має знати з достатньою впевненістю, що вони можуть мати місце. Звичайно такі збитки в тій чи іншій формі передбачають створення резервів.
- 2.15. Неочікувані збитки - збитки, пов'язані з непередбачуваними подіями (наприклад, системною кризою, міжнародною фінансовою кризою, негативними макроекономічними змінами тощо). Функція поглинання неочікуваних збитків покладена на капітал Товариства.

III. УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

- 3.1. Управління ризиками – це процес, за допомогою якого Товариство виявляє (ідентифікує) ризики, проводить оцінку їх величини, здійснює їх моніторинг і контролює свої ризикові позиції, а також враховує взаємозв'язки між різними категоріями (видами) ризиків.
- 3.2. Процес управління ризиками охоплює всі види діяльності Товариства, які впливають на параметри його ризиків та є безперервним процесом аналізу ситуації та оточення, в яких виникають ризики, і прийняття управлінських рішень щодо впливу на самі ризики та/або на рівень уразливості (експозиції) Товариства до таких ризиків.
- 3.3. Методами управління ризиками є:
- прийняття ризику- передбачає продовження діяльності без змін у разі можливості понесення незначних втрат з низькою ймовірністю настання;
 - пом'якшення ризику, що передбачає коригування певних процесів та впровадження додаткових контролів у разі понесення в їх результаті незначних втрат з високою ймовірністю настання;
 - уникнення ризику, що передбачає припинення здійснення діяльності та/або закриття позицій, що призводять до значних втрат з високою ймовірністю настання.
- 3.4. Управління ризиками, не має на меті усунення ризику, а натомість спрямоване на забезпечення отримання Товариством відповідної винагороди за прийняття ризику. Виключення становлять деякі ризики, щодо яких не існує кореляції між їх рівнем та величиною винагороди Товариству. У Товаристві застосовуються дві концепції – управління ризиком та мінімізація ризику.

Стратегічні концепції мінімізації та управління ризиками Товариства

Характеристика ризику	Концепція	Ціль концепції
Фінансові (цінові та нецінові ризики – фінансовий, ринковий, ризик ліквідності)		
Ризики, щодо яких існує кореляція між їх рівнем та величиною винагороди Товариства	Управління ризиком	Оптимізувати співвідношення – “ризик/дохідність” для 2-х можливих варіантів: 1. Максимізуючи дохідність для заданого рівня ризику; 2. Мінімізуючи ризик для забезпечення заданого рівня дохідності
Функціональні ризики (операційно-технологічний юридичний ризик, ризик репутації, стратегічний ризик, тощо)		
Ризики, щодо яких не існує кореляція між їх рівнем та величиною винагороди Товариства	Мінімізація ризику чи його уникнення	Знизити ризики до певного граничного рівня, намагаючись при цьому понести щонайменші витрати

3.5. Рішеннями щодо управління ризиками, які передбачають уникнення ризику є: відмова від його прийняття; його мінімізація, у тому числі за рахунок пом'якшувальних факторів та/або передавання (трансферту) ризику на інших осіб (через похідні інструменти або страхування), установлення лімітів та інші методи впливу на ризик (носія ризику) або рівень уразливості Товариства до нього.

3.6. Процес управління ризиками у Товаристві складається з таких етапів:

- ідентифікація – усвідомлення ризику, визначення причин його виникнення та ризикових сфер;
- квантифікація – вимірювання, аналіз та оцінювання величини ризику;
- мінімізація – зниження чи обмеження ризиків за допомогою відповідних методів управління;
- контроль та моніторинг – здійснення постійного контролю за рівнем ризиків з механізмом зворотного зв'язку.

3.7. Складність практичної реалізації етапу ідентифікації ризику залежить від джерела виникнення та характеристики ризику.

3.8. Кількісне оцінювання рівня ризику – це важливий етап процесу управління, який включає оцінювання реального (фактичного) ризику, а також встановлення меж допустимого ризику для окремих операцій, організаційних підрозділів і фінансової установи в цілому.

3.9. Методи оцінки ризику формалізують процес вимірювання та розрахунків, мають визначати три основні компоненти ризику:

- розмір (величина) – сума можливих втрат;
- ймовірність настання негативної події;
- тривалість періоду впливу ризику.

3.10. Ймовірність настання певної події визначається за допомогою об'єктивних і суб'єктивних методів. Об'єктивні методи визначення ймовірності ґрунтуються на обчисленні частоти, з якою в минулому відбувалася ця подія. Це методи теорії ймовірностей, економічної статистики, теорії ігор та інші математичні методи. Суб'єктивні методи спираються на використання оцінок і критеріїв, сформованих на підставі припущень, власних міркувань і досвіду менеджера, оцінок експертів, суджень консультантів, порад консалтингової фірми та ін. Суб'єктивні методи застосовують тоді, коли ризики не піддаються кількісно-му вимірюванню – квантифікації.

3.11. Для оцінки величини цінних фінансових ризиків Товариства в основному використовують три групи показників:

- статистичні величини (стандартне відхилення, варіація, дисперсія, коефіцієнти);
- непрямі показники ризиковості діяльності, обчислені зазвичай у формі фінансових коефіцієнтів за даними публічної звітності;
- аналітичні показники (індикатори), призначені для оцінки конкретного виду ризику (інвестиційного, незбалансованої ліквідності та ін.) в процесі внутрішнього аналізу діяльності Товариства.

3.12. Оцінка величин нецінових фінансових ризиків є завжди суб'єктивною, заснованою на методах експертних оцінок та методах аналітичного прогнозування розвитку.

3.13. Моделі та інструменти оцінки основних ризиків Товариство визначає в залежності від вхідних даних (кількісні та якісні дані, припущення, сценарії) та видів ризику, а саме для:

- операційного ризику - аналіз розподілу втрат, Інтеграційні моделі;
- ринкові ризики, - кількісний метод або система, що застосовує теорії для переробки вхідних даних в т.ч. включаючи обробку експертних суджень;
- фінансовий, ризик ліквідності - аналіз коефіцієнтів і нормативів.

3.14. Валідація моделей здійснюється не рідше ніж раз на рік.

3.15. Для ефективного управління ризиками здійснюється аналіз діяльності за всіма напрямками і з використанням даних всіх наявних у Товаристві видів обліку та автоматизованих систем управління (АСУ).

3.16. Ефективність системи управління ризиками досягається зокрема шляхом:

- створення системи фінансового, облікового, технічного, процедурного та адміністративного контролю, необхідного для мінімізації ризиків під час здійснення операцій з надання фінансових послуг та розрахунків за ними;
- здійснення ефективного внутрішнього та зовнішнього аудиту;
- забезпечення фізичного та логічного інформаційного захисту;
- планування безперервної діяльності;
- управління відносинами з третіми сторонами.

3.11. Ефективність системи управління ризиками, внутрішнього контролю, а також відповідність діяльності вимогам законодавства, нормативно-правовим актам, правилам платіжної системи, політикам та процедурам з управління Товариства, дотримання лімітів, встановлених у платіжній системі перевіряється внутрішнім аудитом.

IV. СТРУКТУРА СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ (СУР)

4.1. Учасники системи управління ризиками визначаються організаційною структурою Товариства, обов'язки, повноваження учасників та їх відповідальність щодо управління ризиками визначається цим Положенням, внутрішніми нормативними документами за операціями, що здійснює Товариство в межах отриманих дозволів (наявної ліцензії) на надання фінансових послуг. Положення про Службу внутрішнього аудиту (контролю), Політикою щодо запобігання, виявлення та управління конфліктами інтересів, Положенням про корпоративне управління ТОВ «АЛЬФАФІНАНС», Посадовими інструкціями працівників та Статутом Товариства та іншими внутрішніми документами в частині що стосується управління ризиками.

4.2. Основними принципами побудови системи ризик-менеджменту є:

- комплексність в охопленні операцій, що пов'язані з наданням послуг та поширення в Товаристві єдиного розуміння його корпоративної культури щодо управління ризиками;
- узгодження організаційної структури та систем контролю бізнес-процесів Товариства з СУР таким чином, щоб не зашкодити контрольованій і стабільній діяльності Товариства;
- створення вертикалі управління ризиками з метою уникнення конфлікту інтересів на всіх рівнях Товариства;
- встановлення єдиної класифікації ризиків, притаманних діяльності Товариства;
- визначення рівня допустимої толерантності Товариства до ризику;
- впровадження концепції мінімізації і оптимізації ризиків;
- забезпечення систематичного здійснення аналізу ризиків з метою ідентифікації, оцінки, контролю і моніторингу всіх ризиків;
- розроблення і запровадження заходів внутрішнього контролю, які забезпечували б належне дотримання вимог законодавства і нормативно-правових актів, виконання договірних та інших зобов'язань, дотримання положень і процедур, правил і норм, а також відповідної ділової поведінки;
- запровадження, за необхідністю чи на вимогу Національного банку України (далі-регулятора), процедур і заходів запобігання стресовим ситуаціям, які можуть виникнути через певні внутрішні фактори;
- моніторингу адекватної капіталізації Товариства;
- забезпечення працівників і підрозділів, що приймають участь у СУР відповідними повноваженнями, ресурсами, доступом до потрібної інформації для формуванні і подання управлінських звітів за результатами своїх досліджень;
- забезпечення діяльності служби внутрішнього аудиту, незалежної від операційних підрозділів Товариства і відокремленої від процесів поточного внутрішнього контролю, які входять до складу певних компонентів тих чи інших бізнес-процесів.

4.3. Елементи і підсистеми системи управління ризиками.

Система ризик-менеджменту як складова стратегічного управління фінансовою стійкістю Товариства виконує функції:

- методологічні: розробка нормативних положень, системи вимог до звітності та документообігу, системи розподілу повноважень в процесі прийняття рішень;
- аналітичні: створення єдиного інформаційно-аналітичного простору, оцінка можливих збитків та вірогідності їх настання;
- регулюючі: управління активами і пасивами Товариства, ціноутворення фінансових послуг, встановлення нормативів чи лімітів;
- контрольні: моніторинг, аудит, фінансова безпека.

4.4. Підсистема управління ризиком складається з об'єкта та суб'єкта управління. Як об'єкт управління виступають Товариство та його конкурентні позиції на ринку фінансових послуг.

4.5. Підсистема управління ризиком формується за ієрархічним принципом. А процес управління ризиком відбувається на двох рівнях: виконавчому та координуючому.

4.6. На виконавчому рівні виконуються дві основні функції: по-перше, безперервний контроль рівня ризику, який виникає у процесі функціонування Товариства; по-друге, управління рівнем ризику, що пов'язаний з процесом підготовки рішень на всіх рівнях у Товаристві, та коригування процедур аналізу ризику в ході реалізації прийнятих рішень.

4.7. На координаційному рівні виконуються командно-контрольні процедури узгодженої роботи усіх ланцюгів підсистеми управління ризиком відповідно до прийнятих цільових установок Товариства. Функція координації процесу управління ризиком передбачає зворотній зв'язок.

4.8. Функціями виконавчого рівня є контроль рівня ризику для виявлення тенденцій небажаного розвитку подій з метою наступної нейтралізації негативних наслідків, до яких може призвести ризик у результаті прийнятих рішень або неконтрольованих змін у зовнішньому середовищі функціонування Товариства та його управління шляхом реалізації процедури аналізу ризику при підготовці стратегічних, тактичних та оперативних рішень керівництва, оцінка ступеню рівня ризику, який може бути зазначений у рішенні, що приймається та доведення до керівництва свого професійного судження з цього питання.

4.9. Оперативний контроль за рівнем ризику належить до обов'язків менеджерів, тоді як стратегічний контроль за діяльністю Товариства та самого оперативного керівництва реалізовується власниками – учасниками Товариства і реалізується через створення дієвих механізмів контролю.

4.10. На етапі надання Товариством фінансових послуг, що не вимагають використання впровадження трьох рівнів лінії захисту, а саме які не мають елементи кредитування, надання фінансових гарантій або операціями факторингу, у Товаристві формується обмежена систему управління ризиками (СУР) без створення підрозділу з управління ризиками або призначенням ризик-менеджера. Координаційний контроль за ризиками здійснює директор Товариства або один з його заступників, який на основі отриманої інформації (пропозицій, ініціатив та рекомендацій) суб'єктів ліній захисту впроваджує заходи впливу (встановлення лімітів, обмеження при виконанні операцій тощо) для зниження рівня ризику або утримання його на певному рівні. Суб'єктами ліній захисту є:

Суб'єкт першої лінії - функціональні підрозділи.

Суб'єкти третьої лінії – служба внутрішнього аудиту, що оцінює ефективність СУР (підпорядкованість вищому органу управління). Сфера інтересів служби внутрішнього аудиту має охоплювати всі види діяльності і всі підрозділи Товариства.

4.11. Розподіл обов'язків в системі СУР:

- ролі першої лінії: управління власними ризиками (діяльність підрозділів фронт та бек-офісів) моніторинг ризиків, та ініціювання пропозицій та заходи впливу (встановлення лімітів, обмеження при виконанні операцій тощо) для зниження рівня ризику або утримання його на певному рівні;

- внутрішній аудит - незалежне та об'єктивне забезпечення (надання рекомендації та консультування) з усіх питань, пов'язаних із досягненням цілей обраної Товариством концепції щодо ризиків.

4.12. Функції комплаєнс-менеджер виконує один із заступників директора Товариства, що є не має функції з поточного внутрішнього контролю за операційною діяльністю і не має у підпорядкуванні функціональних чи виробничих підрозділів чи призначена директором Товариства особа, що відповідають вимогам, визначеними законодавством, наділені повноваженнями згідно з Політикою щодо запобігання, виявлення та управління конфліктами інтересів.

4.13. Моніторинг ризику – це процес функціонування регулярної незалежної системи оцінювання та контролю за ризиком з механізмом зворотного зв'язку. Моніторинг здійснюється завдяки інформаційним звітам Звітність, застосовувана в рамках моніторингу, забезпечує менеджерам зворотний зв'язок, а також надає докладну зведену інформацію. Така інформація допомагає аналізувати поточну діяльність і з погляду ризиковості, і щодо прийняття загальних управлінських рішень.

4.14. СУР забезпечується використанням внутрішньої корпоративної системи SLAK та електронної пошти для повідомлень комплаєнс-менеджера compliance@agrtg.com/ua та встановленим внутрішнім звітуванням щодо ризиків, згідно визначеної організаційною структурою підпорядкованістю:

- оперативних звітів функціональних підрозділів;
- звітів служби внутрішнього аудиту при складанні аудиторських звітів, згідно Положення про організацію внутрішнього аудиту в Товаристві;
- звітів комплаєнс-менеджера згідно з процедурами, визначеними Політикою щодо запобігання, виявлення та управління конфліктами інтересів.

4.15. Основними елементами ефективної системи підтримки прийняття управлінських рішень є:

- стабільність та оптимальність організаційної структури,
- достатня кваліфікація відповідальних виконавців та керівників структурних підрозділів,
- налагоджені вертикальні, горизонтальні та зовнішні комунікації,
- регламентація основних видів діяльності,
- чіткий розподіл повноважень щодо прийняття рішень.

V. СУКУПНІСТЬ ФАКТОРІВ РИЗИКУ ТОВАРИСТВА

5.1. Ризики діяльності Товариства виникають на основі як внутрішніх (ендогенних), так і зовнішніх (екзогенних) факторів.

5.2. Значна частина зовнішніх факторів перебуває за межами контролю Товариства. Товариство не може мати повної впевненості щодо результатів майбутніх подій, які можуть вплинути його діяльність та час їх виникнення.

5.3. Основними факторами, які впливають на рівень зовнішніх ризиків, є політичні та пов'язані з ними економічні. Усі інші фактори (демографічні, соціальні, географічні) розглядаються крізь призму політичних та економічних факторів.

5.4. Для Товариства притаманні наступні фактори ризику:

ЗОВНІШНІ ФАКТОРИ РИЗИКУ	ВНУТРІШНІ ФАКТОРИ РИЗИКУ
<p>1. ПОЛІТИЧНІ:</p> <p>зміна законодавства; обмеження на здійснення діяльності або надання окремих фінансових; заборона на економічні відносини з конкретною іноземною державою, впровадження санкцій тощо; установлення державної монополії на здійснення окремих її видів фінансових послуг; істотне обмеження або втрата незалежності центрального Банку.</p>	<p>1. ФІНАНСОВІ:</p> <p>- втрата ліквідності; - неплатоспроможність; - банкрутство; - зниження доходності операцій; - втрата фінансової незалежності; - прогрішення фінансового стану клієнтів чи партнерів; - підвищення вартості ресурсів.</p>
2. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ:	2. ОРГАНІЗАЦІЙНІ:

інфляція; дефляція; платіжна криза; несприятливі зміни кон'юнктури на окремих ринках або всієї економічної ситуації в цілому (економічна криза); зміна правил регулювання; зміна політики рефінансування; зміна податкового законодавства; кримінальні фактори; соціально-демографічна криза або зміна соціально-демографічної ситуації в країні.	- недостатнє кадрове забезпечення; - низький рівень професіоналізму; - недосконалість систем прийняття управлінських рішень; - неадекватна організаційна структура; - недостатній контроль.
3. РЕГІОНАЛЬНО-ГАЛУЗЕВІ:	3. ФУНКЦІОНАЛЬНІ:
- екологічні кризи в регіоні; - погіршення фінансового стану підприємств регіону; - посилення конкуренції серед суб'єктів фінансового ринку; - нерозвиненість інфраструктури в регіоні.	- операційна діяльність; - технологічні зброї; - інноваційна діяльність; - недосконалі системи безпеки; - недостатня або недостовірна інформація; - юридичні помилки; - неправильно обрана стратегія розвитку;

5.5. Реалізація зовнішнього фактору ризику, на який наражається Товариство, може поставити під загрозу безперервність його діяльності. Тому в процесі аналізу ризиків Товариство враховує можливість виникнення екстремальних обставин та створює резерви.

VI. КЛАСИФІКАЦІЯ РИЗИКІВ

6.1.3 Метою побудови ефективної системи управління ризиками в Товаристві, усвідомлення категорій ризиків всіма відповідальними виконавцями та менеджерами Товариства за основу прийнято класифікацію ризиків:

6.1.1. **Квантифіковані** ризики, які визначаються за економічним змістом наступним чином:

Ризик ліквідності – наявний або потенційний ризик для надходжень та капіталу, який виникає через неспроможність Товариства виконати свої зобов'язання у належні строки, не зазнавши при цьому неприйнятних втрат. Ризик ліквідності виникає через нездатність управляти незапланованими відтоками коштів, змінами джерел фінансування та/або виконувати позабалансові зобов'язання.

Ризик незбалансованої ліквідності може розглядатися як два окремих ризики: ризик недостатньої ліквідності та ризик надмірної ліквідності.

Ризик неплатоспроможності тісно пов'язаний з ризиком недостатньої ліквідності та ризиком банкрутства і є похідним від решти ризиків. Ризик неплатоспроможності - означає ймовірність того, що Товариство не зможе виконати свої зобов'язання навіть за умови швидкої реалізації (продажу) активів. Саме тому процес управління базується на постійному контролі за рівнем загального ризику, який бере на себе Товариство.

) ризик ліквідності – ризик виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок неспроможності надавача фінансових послуг забезпечувати фінансування зростання активів та/або виконання своїх зобов'язань у належні строки;

Ризик зміни процентної ставки - це наявний або потенційний ризик для надходжень або капіталу, який виникає внаслідок несприятливих змін процентних ставок. Цей ризик впливає як на прибутковість Товариства, так і на економічну вартість його активів, зобов'язань та позабалансових інструментів. Основним ризиком зміни процентної ставки є ризик зміни вартості ресурсів, який виникає через переоцінки величини ставки запозичених ресурсів;

Ринковий ризик у вигляді його підвидів:

- Тарифний ризик, як наявний або потенційний ризик того, що тарифи на послуги Товариства призведуть до збитковості послуг внаслідок підвищення їх собівартості або зміни ринкових цін.

- Ризик інфляції – це ймовірність майбутнього знецінювання грошових коштів, тобто втрати їх купівельної спроможності. Інфляційні процеси тією чи іншою мірою властиві більшості економічних систем. Ризик інфляції має і негативний вплив, який виявляється в знецінюванні активів Товариства і коштів власників Товариства.

Валютний ризик - ризик, пов'язаний із чутливістю вартості активів та зобов'язань Товариства до зміни рівня або коливання курсів валют;

- трансляційний ризик (ризик перерахунку з однієї валюти в іншу) при зміні офіційного курсу базової(національної) валюти; - величина еквівалента у звітності змінюється в результаті змін обмінних курсів, які використовуються для перерахунку залишків в іноземних валютах в базову (національну) валюту);

- ризик трансакції (вплив несприятливих коливань курсів іноземних валют на збільшення вартості за валютними зобов'язаннями при їх сплаті).

Операційний ризик - це потенційний ризик для існування Товариства, що виникає через недоліки корпоративного управління, системи внутрішнього контролю або неадекватність інформаційних технологій і процесів оброблення інформації з точки зору керованості, універсальності, надійності, контрольованості і безперервності роботи.

Операційний ризик визначається ймовірністю виникнення невідповідності між витратами Товариства на здійснення своїх операцій та їхньою результативністю. Недоліки можуть призвести до фінансових збитків через помилку, невчасне виконання робіт, неадекватність стратегії, політики і використання інформаційних технологій, недотримання структурованості (суміщення функцій виконавць-контролер в ключових облікових процесах), конфіденційності, неадекватність навантаження на окремих ділянках, тощо. До інших аспектів операційно ризику належить імовірність непередбачених подій (пожежі, знеструмлення тощо) або недбалого контролю за збереженням майна працівниками Товариства (втрати фінансових активів, виведення з ладу майна), втрата облікової інформації тощо.

До операційного ризику належать :

-**технологічний ризик** (ризик системи) пов'язаний з використанням у діяльності Товариства технічних засобів, високотехнологічного обладнання та технологій. Цей вид ризику породжується помилками в застосуванні комп'ютерних програм, у математичних моделях, формулах і розрахунках. Виникає він і в разі несвоєчасного або неадекватного інформування менеджерів, через хиби в інфраструктурних підсистемах, порушення в мережах або засобах зв'язку, несвоєчасне поновлення систем, тощо. Фінансові втрати Товариства спричинюються і помилками та збоями, кіберзагрозами, кібератаками, кіберінцидентами, втрата безперервності в діяльності платіжної інфраструктури чи необхідного рівня обслуговування під час виконання стандартного розрахункового процесу і додатковими витратами на їх усунення;

інформаційний ризик – ризик виникнення збитків або додаткових втрат, або недоотримання запланованих доходів унаслідок виникнення зовнішніх або внутрішніх подій, зміни інформаційних технологій чи неадекватних або помилкових внутрішніх процесів щодо функціонування інформаційних систем та інших інформаційних ресурсів надавача фінансових послуг, управління ними та збереження конфіденційності, цілісності та доступності інформації надавача фінансових послуг;

комплаєнс-ризик – ризик виникнення збитків/санкцій, додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів або втрати репутації внаслідок невиконання надавачем фінансових послуг вимог законодавства (включаючи законодавство України про захист прав споживачів фінансових послуг), ринкових стандартів, правил добросовісної конкуренції, правил корпоративної етики, виникнення конфлікту інтересів, а також внутрішніх документів надавача фінансових послуг;

6.1.2. Неквантифіковані ризики визначаються за економічним змістом наступним чином:

Юридичний ризик, який виникає через порушення або недотримання Товариством вимог законів, нормативно-правових актів, угод, прийнятої практики або етичних норм, а також через можливість двозначного їх тлумачення.

Банк наражається на юридичний ризик через те, що має відносини з великою кількістю зацікавлених сторін, наприклад, споживачами, клієнтами, контрагентами, органами нагляду, податковими та іншими уповноваженими органами. Юридичний ризик може призвести до сплати штрафних санкцій

та адміністративних стягнень, необхідності грошового відшкодування збитків, погіршення репутації, втрати фінансових активів за рішеннями суду(наприклад по справах за крадіжки чи шахрайство).

З юридичним ризиком, як наслідок, пов'язані документарний ризик.

Документарний ризик полягає в можливості виникнення ненавмисної помилки в документації, яка може призвести до негативних наслідків – невиконання положень угоди, подання позову до суду, відмови від раніше прийнятих зобов'язань та ін. Документарний ризик можна суттєво знизити, посиливши системи контролю, аудиту, удосконаливши документообіг, автоматизувавши процес документування, підвищивши кваліфікацію персоналу.

Ризик зловживань (підвид комплаєнс-ризик) – це можливість збитків для Товариства, до яких призводять шахрайство, розтрата, несанкціонований доступ до ключової інформації службовців або клієнтів чи споживачів послуг Товариства, відмивання грошей, несанкціоноване укладення угод тощо.

Стратегічний ризик - це наявний або потенційний ризик, який виникає через неправильні управлінські рішення, неналежну реалізацію рішень і неадекватне реагування на зміни в бізнес-середовищі.

Цей ризик виникає внаслідок несумісності: стратегічних цілей Товариства, бізнес-стратегій, , задіяних для досягнення цих цілей, якості їх реалізації. Передусім ідеться про неправильне формулювання цілей Товариства, помилки під час розробки бізнес- плану, неадекватне ресурсне забезпечення реалізації стратегій, а також хибний підхід до управління ризиками .

Одним з наслідків стратегічного ризику, є ризик впровадження нових послуг – це ймовірність не досягти запланованого рівня окупності нових послуг, операцій чи технологій.

6.2. Класифікаційні ознаки ризиків.

Товариство при виявленні та оцінки ризиків використовує наступні класифікаційні ознаки:

№ з.п.	Класифікаційна ознака	Вид ризику
1.	Сфера виникнення	Зовнішні
		Внутрішні
2.	Можливість кількісної оцінки	Квантифіковані
		Неквантифіковані
3.	Джерела виникнення	Систематичний
		Несистематичний
4.	Можливість мінімізації	Ризик, який може бути знижений
		Ризик, який не піддається мінімізації
5.	Ступінь ризику	Без ризикова діяльність
		Мінімальний ризик
		Підвищений ризик
		Критичний ризик
		Катастрофічний ризик
6.	Вплив на окремі показники	Ризик рентабельності
		Ризик доходів
		Ризик витрат
		Ризик обігу
		Ризик ліквідності

VII. ПРОФІЛЬ РИЗИКІВ

- 7.1. Основними ризиками на які наражається Товариство у своїй діяльності є: операційний, ринковий та ризик ліквідності.
- 7.2. Товариство самостійно, на підставі обґрунтованих висновків, встановлює фактори, показники та критерії віднесення інших ризиків, перелічених в цьому розділі, до суттєвих та визначає їх у своєму профілі ризиків, що переглядається не менш ніж один раз на рік.
- 7.3. Процес перегляду профілю ризиків здійснюється додатково в наслідок:
- важливих подій, що змінюють цілі чи можливості Товариства;
 - різкої зміни структури, концентрації активів чи зобов'язань, в т.ч. їх валютної складової, якості активів, що можуть суттєво вплинути на структуру доходів чи витрат Товариства;
 - впровадження нових видів послуг ;
 - ідентифікації ризиків за проведеними внутрішніми і зовнішніми аудитами.
- 7.4. Перегляд профілю ризику здійснюється за рішенням вищого органу керівництва Товариством.
- 7.5. Ініціаторами перегляду профілю ризиків Товариства можуть бути вищий орган управління, виконавчий орган (директор) Товариства, ключової особи на підставі обґрунтованих висновків, встановлених факторів, показників чи критеріїв.
- 7.6. Вищий орган керівництва Товариством затверджує встановлений профіль ризиків у вигляді Карти профілю ключових ризиків Товариства, що є додатком до його рішення. (Додатку 1.)
- 7.7. Профіль ризику визначає загальний рівень вразливості до ризиків в агрегованому (приведений для порівняння до єдиної системи одиниць) вигляді та в розрізі суттєвих видів ризиків (за необхідністю, деталізований на підризики) на підставі поточних або прогнозних припущень.
- 7.8. Складові Карти профілю ключових ризиків:
- 7.8.1. Джерело ризику - причина виникнення випадкових або можливих подій, що впливає на об'єкт ризику та призводить до погіршення якості процесів (збоїв) або фінансовим та / або інших втрат Товариства.
- Ідентифікація ризиків у Товаристві передбачає виявлення ризиків, які можуть мати вплив на його діяльність. Ідентифікація проводиться відповідно до класифікації ризиків, визначеної у розділі VI цього Положення.
- 7.8.2. Локалізація ризику. Локалізація ризику передбачає виявлення підрозділів, стадій, сфер діяльності у яких виникає його концентрація .
- 7.8.3. Форма реалізації –перелік порушень: вірогідних (припущення), систематичних (за наслідками перевірок, аудитів, тощо)
- 7.8.4. Оцінка ризиків, можливостей (вірогідності) витрат. Забезпечується методами оцінки, визначеними розділом III.
- 7.8.5. Оцінка наслідків ризику (оцінка ризик профілю). Включає оцінку наслідків таких як штрафи, пені, втрата активів, кількісні збитки значення збитків, втрата позицій на ринку послуг, втрата клієнтів, упущена вигода, санкції при невиконанні договірних умов , тощо.
- 7.9. Для визначення впливу ризиків (оцінка ризик-профілю) може застосовується сценарне застосування матриці ризиків, що враховує остаточний ризик індикатору ризику після застосування засоби його мінімізації.
- 7.10. Товариство визначає свій ризик-апетит, ураховуючи:
- ризики, які воно готово прийняти;
 - ризики, які воно може прийняти, але лише після вжиття заходів з управління такими ризиками (їх мінімізації).
- 7.11. Прийнятний ризик, який є керованим, підконтрольним Товариству, не може спричинити підвищення юридичного ризику та ризику репутації, а також погіршення фінансових результатів діяльності Товариству чи завдати шкоди його кредиторам і клієнтам.
- 7.12. Визначення ризик-апетиту прямо впливає на наступний крок - заходи із мінімізації (зменшення) ризику. Визначення прийнятних для Товариства ризиків має узгоджуватись із керівництвом Товариства.
- 7.13. Залишкові ризики не можуть перевищувати прийнятні ризики. Якщо встановлено, що залишкові ризики перевищили прийнятні ризики, необхідно застосувати більшу кількість заходів із мінімізації ризиків або посилити використання таких заходів.
- 7.14. Якщо Товариство співпрацює з високоризиковими індикаторами ризику (локалізація ризику), заходи з мінімізації ризиків повинні бути співмірними та пропорційними, а залишкові ризики – прийнятними та обґрунтованими.

7.15. Оцінка ризиків, затверджених у Kartі профілю ключових ризиків має бути задокументована у внутрішніх процедурах Товариства.

VIII. КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ

8.1. Товариство забезпечує функціонування механізмів виявлення, запобігання конфліктів інтересів Посадові особи Товариства протягом усього часу своєї роботи забезпечують відсутність у своїй діяльності конфлікту інтересів.

8.2. Для цілей здійснення процедур комплаєнс Товариство забезпечує регламентований внутрішніми документами постійний процес, що здійснюється з метою виявлення та запобігання ризикам, які можуть виникати під час здійснення Товариством діяльності з надання фінансових послуг, включаючи надання фінансових послуг, внаслідок невідповідності такої діяльності вимогам законодавства України щодо здійснення такої діяльності, та являє собою:

- спостереження та контроль за відповідністю внутрішніх документів, що описують внутрішні процеси, пов'язані з діяльністю Товариства, вимогам законодавства України;
- контроль за дотриманням та виконанням працівниками Товариства внутрішніх документів, вимог законодавства України, включаючи вимоги цього Положення, а також здійснення заходів, спрямованих на управління конфліктом інтересів.

8.3. Вищий орган управління затверджує Політику запобігання, виявлення та управління конфліктами інтересів, яка включає:

- цілі управління конфліктом інтересів;
- обов'язки учасників Товариства щодо запобігання діяльності, що може спричинити конфлікти інтересів або можливість виникнення конфліктів інтересів;
- обов'язки керівників, головного бухгалтера, ключових осіб та працівників Товариства щодо запобігання діяльності, що може спричинити конфлікти інтересів або можливість виникнення конфліктів інтересів;
- приклади конфліктів інтересів;
- зобов'язання керівників та інших працівників Товариства щодо оперативного повідомляти про обставини, що можуть спричинити або вже спричинили конфлікт інтересів;
- процедура реагування на виявлений конфлікт інтересів;
- опис заходів внутрішнього контролю.

8.4. Виконавчий орган забезпечує дотримання та актуалізацію Політики запобігання, виявлення та управління конфліктами інтересів.

IX. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

9.1. У випадках суттєвих змін чинного законодавства або економічної чи політичної ситуації, які можуть вплинути на стратегічні напрямки розвитку Товариства або на рівень толерантності до ризику, це Положення підлягає коригуванню.

9.2. Положення затверджується рішенням вищого органу управління Товариством та набуває чинності з моменту затвердження.

9.3. Положення є документом, призначеним для внутрішнього використання працівниками Товариства.

X. ДОДАТКИ

Карта профілю ключових ризиків ТОВ «АЛЬФАФІНАНС»

Назва ризику	Категорії профілю				
	Джерело ризику	Локалізація ризику	Форма реалізації	Оцінка можливостей (вірогідності) витрат	Оцінка наслідків ризику
1	2	3	4	5	6
операційний	Операційні фактори (технічні, операційні помилки тощо)	Структурні підрозділи та автоматизовані облікові системи, облікові системи, апаратно-програмні комплекси ПС, учасників платіжної системи в розрізі яких здійснюється контроль прояву операційного ризику	Порушення функціонування платіжної системи у зв'язку зі збоями у функціонуванні апаратно-програмних комплексів ПС, учасників платіжної системи, виконання неприпустимих операцій або помилкового виконання операцій у автоматизованих системах обліку, чи порушення у зв'язку з порушенням законодавчих чи внутрішніх вимог	Значення якісних та кількісних показників, що відображають можливість (вірогідність) порушень та збоїв	Кількісні значення збитків або упущеної вигоди
ринковий	Тарифи на послуги Товариства призведуть до збитковості послуг внаслідок	Споживачі послуг, встановлені тарифи ПС, тарифи банків щодо інкасації	Підвищення тарифів на послуги інкасації банками, підвищення тарифів обслуговуючого банку,	Значення якісних та кількісних показників, що відображають можливість (вірогідність) порушень та збоїв	Кількісні значення збитків або упущеної вигоди

	підвищення їх собівартості або зміни ринкових цін.		Підвищення тарифів сервіс-центрів, підвищення собівартості послуг за рахунок змін вартості оренди, охорони тощо для операційних кас		
ризик ліквідності	Недостатність ліквідності, здійснення розрахунків за зобов'язаннями не у визначеній договором строк, але в будь-який момент у майбутньому	Рахунки клієнтів, учасників платіжної системи, інструкції споживачів послуг для здійснення розрахунків, моніторинг стану яких дає змогу виявити передумови для реалізації ризику	Небажані зміни показників, які характеризують можливість здійснення розрахунків (платежів) з клієнтами, учасниками ПС, працівникам, учасниками та бюджетом у будь-який момент у майбутньому	Значення кількісних показників, що відображають можливість (вірогідність) виявлення недостатності коштів у Товариства, для виконання ним зобов'язань (сума прострочених зобов'язань, сума використаних коштів резервного фонду для покриття втрат за простроченими зобов'язаннями тощо)	Кількісні значення збитків або упущеної вигоди Товариства та клієнтів, учасників.